

Tallinna Linnakohus
Registriosakond
SISSE TULNUD

28 -04- 2004

Anne MAZURENKO

hse

*****

MAAELU EDENDAMISE SIHTASUTUS

*Majandusaasta aruanne ja
audiitori järeldusotsus
seisuga 31. detsember 2003*

28 -04- 2004

[illegible]

Sihtasutuse nimetus

MAAELU EDENDAMISE SIHTASUTUS

Majandusaasta algus
Majandusaasta lõpp

1. jaanuar 2003
31. detsember 2003

**Mittetulundusühingute ja
sihtasutuste registri number**

90000245

Aaddress

Tobiase tn. 4
Tallinn, Eesti

Juhatus

Raul Rosenberg, Rain Vändre, Tõnis Blank

Telefon

6 484 064

Faks

6 484 065

Põhitegevusala

Põllumajanduse ja maaeluga seotud ettevõtete krediteerimine ning antud laenude garanteerimine

Audiitor

AS Deloitte & Touche Audit

28-04-2004

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	4
JUHATUSE DEKLARATSIOON.....	5
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	6
BILANSID	6
TULUDE JA KULUDE ARUANDED.....	8
RAHAVOOGUDE ARUANDED.....	9
OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE.....	10
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	11
LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON	11
LISA 2. KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED	11
LISA 3. TÄHTAJALISED DEPOSIIDID	15
LISA 4. AKTSIAD JA MUUD VÄÄRTPABERID	15
LISA 5. ANTUD LAENUD	15
LISA 6. EBATÕENÄOLISELT LAEKUVAD NÕUDED	17
LISA 7. MUUD NÕUDED JA ETTEMAKSED	17
LISA 8. MATERIAALNE PÕHIVARA	18
LISA 9. VÕLAKOHUSTUSED	18
LISA 10. MAKSUVÕLGNEVUSED.....	19
LISA 11. GARANTIIRESERV	19
LISA 12. SIHTFINANTSEERIMINE	20
LISA 13. SIHTTOTSTARBELISED FONDID JA RESERVID	20
LISA 14. SIHTASUTUSE KAPITAL	20
LISA 15. FINANTSTULUD	20
LISA 16. FINANTSKULUD.....	21
LISA 17. MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD.....	21
LISA 18. PERSONALIKULU.....	21
LISA 19. KASUTUSRENT	22
LISA 20. BILANSIVÄLISED VARAD	22
LISA 21. BILANSIVÄLISED KOHUSTUSED.....	22
LISA 22. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA	23
AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS	24
JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD.....	25

Juhatuse liikmed:

TEGEVUSARUANNE

28.04.2004

Sihtasutus töötas 2003. aastal oludes, kus Eesti tegi viimaseid ettevalmistusi Euroopa Liiduga liitumiseks. Seetõttu on oluline märkida, et investeerimisprogramm "SAPARD", mida administreeris Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet (PRIA), rakendus täielikult. Põllumehed investeerisid suhteliselt suures mahus. Maaelu Edendamise Sihtasutuse (MES; edaspidi ka "Sihtasutus") roll siinjuures oli tagada põllumajandusettevõtjatele SAPARD-i toel tehtud investeeringute kaasfinantseerimise võimaldamine. Selle asjaolu tõttu kasvas nii MES-i laenu- kui ka garantiiportfell. Kaasfinantseerimisvõime tagamiseks pikendati Vereinsbank Riga laenu ja emiteeriti võlakirju mahus 40 miljonit krooni.

Sihtasutuse koostööpartnerid on traditsiooniliselt Hansapank, Eesti Ühispank, Sampo Pank, Tallinna Äripank, Nordea panga Eesti filiaal ja Eesti Krediidipank ning nende tütarettevõtted Hansa Capital, Ühisliising, Sampo Liising, TBB Liising ja Krediidipanga Liising. Endiselt on koostöölepingud ka hoiu- ja laenuühistutega ning MES-i osa nende tegevuse arendamisel 2003. aastal on kasvanud.

Kokku sõlmiti 2003. aastal 398 laenulepingut summas 332,7 miljonit krooni, mis on 38,8 miljoni krooni võrra vähem kui 2002. aastal. Kokku on kehtivaid laenulepinguid 1 100. Investeerimislaene väljastati 283,9 miljoni ja käibelaene 48,8 miljoni krooni ulatuses. Põllumajandustootmiseks vajaliku maa ostuks sõlmiti 56 laenulepingut 43,7 miljoni krooni ulatuses (13,1% 2003. aastal väljaantud laenudest), mis tõstis otselaenude kogumahu 147,4 miljoni kroonini. Kõige rohkem on raha laenatud Järvamaale (11,8%) ja kõige vähem Saaremaale (0,7%).

Tagatislepinguid sõlmiti 170, millega garanteeriti 131,6 miljoni krooni ulatuses laene. 2003. aastal väljastatud keskmise tagatise suurus laenu kohta oli 50,4%. Sellega suurenes garantiiportfell 177,1 miljoni kroonini. Kokku on kehtivaid tagatislepinguid 306, mille alusel ettevõtjad on saanud laene mahus 387,2 miljonit krooni.

Sihtasutuse tööle avaldas tugevat mõju ka piimatööstuse AS-i Rapla Dairy pankrot, mille tarnijateks olid paljud Eesti suuremad põllumajandusettevõtted ja hulk väiketalunikke. Valitsuse korraldusega nr. 170-K 26.02.03 eraldati 3 miljonit krooni väiketalunike kahjude korvamiseks. Valitsuse poolt eraldatud summa administreeriti ja maksti välja MES-i poolt. See rahaerandis leevendas osaliselt väikepiimatootjate muresid, kuid suurtootjate probleemide kallal oma kohustusi katta töötati kogu 2003. aasta jooksul.

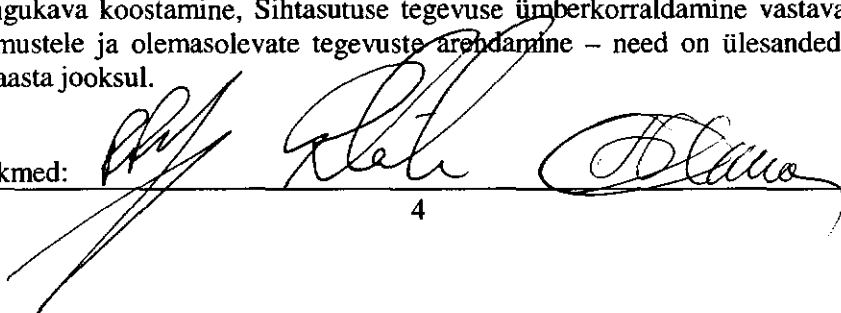
Kolmepoolse lepingu alusel (Põllumajandusministeerium, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda ja MES) finantseeriti 2003. aastal nii Põllumajandusliku Informatsiooni Koordineerimiskeskust kui ka põllumajanduslikel erialadel keskeri-õppeasutustes õppijaid kokku 6,7 miljoni krooniga MES-i omatuludest.

Juhatus korraldas ümber raamatupidajate töö. Nõukogu tegi oma 18. juuni koosolekul otsuse muuta MES-i struktuuri. Senise kahe raamatupidaja asemel on nüüd selles töölõiguses üks inimene, garantiiportfelli haldamine jagati projektijuhtide ja sekretär-juhiabi vahel.

Keskmiseks töötajate arvuks Sihtasutuses oli 11 inimest. Töötajate töötasud 2003. aasta jooksul oli kokku 1,6 miljonit krooni, juhatuse liikmete töötasud 1,1 miljonit krooni ja nõukogu liikmete tasud 0,6 miljonit krooni.

MES-i arengukava koostamine, Sihtasutuse tegevuse ümberkorraldamine vastavalt Euroopa Liidu tingimustele ja olemasolevate tegevuste arendamine – need on ülesanded, mis tuleb täita 2004. aasta jooksul.

Juhatusel liikmed:

28-04-2004

JUHATUSE DEKLARATSIOON

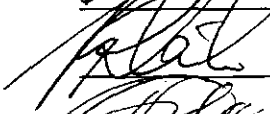
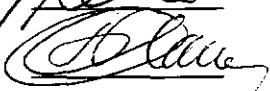
Juhatus on koostanud Maaelu Edendamise Sihtasutuse tegevusaruande ning raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2003 lõppenud majandusaasta kohta.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud Eesti hea raamatupidamistava nõudeid ning see kajastab õigesti ja õiglaselt Maaelu Edendamise Sihtasutuse finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine vastavalt Eesti hea raamatupidamistava nõuetele eeldab juhatuselt hinnangute andmist, mis mõjutavad Maaelu Edendamise Sihtasutuse varasid ja kohustusi aruandekuupäeva seisuga ning tulusid ja kulusid aruandeperioodil. Need hinnangud põhinevad aktuaalsel informatsioonil Maaelu Edendamise Sihtasutuse seisundist ning kavatsustest ja riskidest raamatupidamise aastaaruande koostamispäeva seisuga. Kajastatud majandustehingute lõplikud tulemused võivad erineda antud hinnangutest.

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruande koostamise kuupäevani 26. märts 2004.

Juhatuse hinnangul on Maaelu Edendamise Sihtasutus jätkuvalt tegutsev majandusüksus.

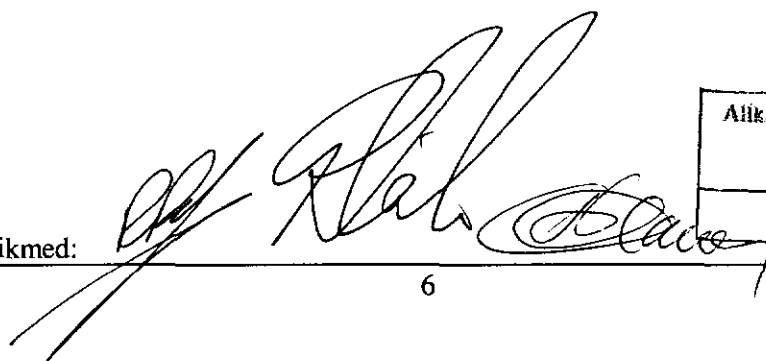
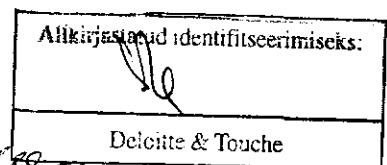
Nimi	Ametinimetus	Allkiri	Kuupäev
Raul Rosenberg	juhatuse esimees		26.03.2004. a.
Rain Vändre	juhatuse liige		26.03.04 a.
Tõnis Blank	juhatuse liige		26.03.04 a.

28 -04- 2004

BILANSID

	Lisa	31.12.2003	31.12.2002
		EEK	EEK
VARAD			
Raha ja pangakontod			
Arveldusarved		23 785 230	13 072 006
Tähtajalised deposiidid	3	28 632 780	43 638 558
Kokku		52 418 010	56 710 564
Aktsiad ja muud väärtpaberid	4	0	19 219 390
Antud laenud	5		
Laenud		612 929 637	516 843 389
Laenud pankrotistunud pankades		101 053 410	101 062 073
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	6	-113 379 662	-115 891 140
Kokku		600 603 385	502 014 322
Muud nõuded ja ettemaksed	7	1 978 645	2 722 836
Materiaalne põhivara	8		
Masinad ja seadmed		806 259	789 956
Muu inventar		410 538	410 538
Akumuleeritud põhivara kulum		-850 784	-573 581
Materiaalne põhivara kokku		366 013	626 913
VARAD KOKKU		655 366 053	581 294 025

Juhatusel liikmed:

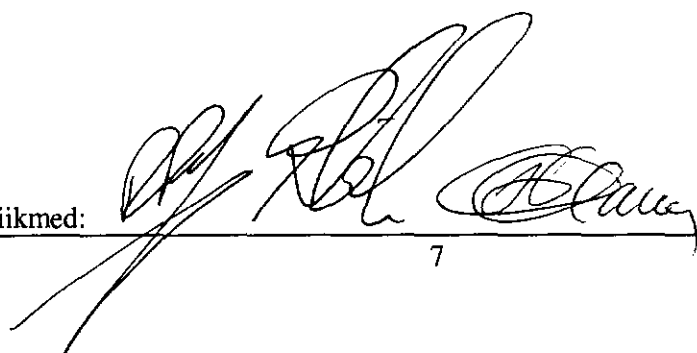

28-04-2004

BILANSID

	Lisa	31.12.2003 EEK	31.12.2002 EEK
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Võlakohustused	9	95 293 280	26 750 000
Võlad hankijatele		408 957	34 166
Maksuvõlad	10	252 128	245 460
Viitvõlad		232 946	203 168
		96 187 311	27 232 794
Garantiireserv	11	31 132 083	29 034 340
Sihtfinantseerimine	12	708 571	1 491 198
Sihtotstarbelised fondid	13	2 522 038	2 525 589
		34 362 692	33 051 127
Kohustused kokku		130 550 003	60 283 921
Sihtasutuse kapital	14	516 526 197	516 526 197
Eelmiste perioodide kogunenud tulem		4 483 907	-15 242 179
Majandusaasta tulem		3 805 946	19 726 086
Omakapital kokku		524 816 050	521 010 104
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		655 366 053	581 294 025

Juhatusel liikmed:

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

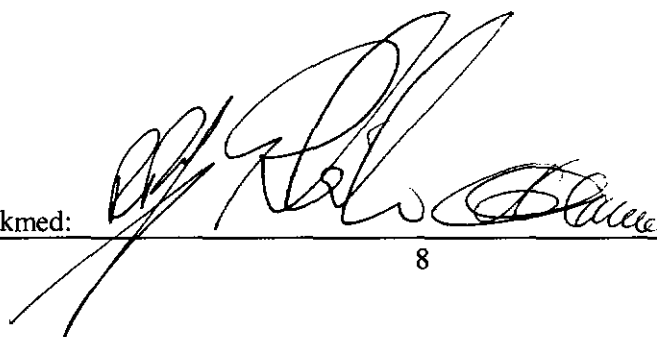
Deloitte & Touche

23-04-2004

TULUDE JA KULUDE ARUANDED

	Lisa	2003 EEK	2002 EEK
Tulud			
Finantstulud	15	26 289 641	27 702 618
Garantiitasud		3 907 295	3 401 740
Tulud kokku		30 196 936	31 104 358
Kulud			
Finantskulud	16	8 485 305	1 516 671
Sihtasutuse personalikulu	18	4 360 039	5 404 858
Sihtasutuse majanduskulu		2 526 726	1 342 293
Mitmesugused tegevuskulud	17	10 741 717	2 863 614
Kulud kokku		26 113 787	11 127 436
Põhivara kulum	8	277 203	250 836
Majandusaasta tulem		3 805 946	19 726 086

Juhatus liikmed:

Aitähjastatud identifitseerimiseks:

Deloitte & Touche

28-04-2004

RAHAVOOGUDE ARUANDED

	Lisa	2003 EEK	2002 EEK
Rahavoog äritegevusest			
Majandusaasta tulem		3 805 946	19 726 086
Põhivara kulum	8	277 203	250 836
Kahjum põhivara mahakandmisest		0	330 944
Laenukahjumite reservi muutus	6	-2 511 478	316 211
Muude nõuete muutus		744 191	387 199
Muude kohustuste muutus		0	-92 151
Hankijate võlgnevuste muutus		374 791	-134 283
Viitvõlgade muutus		29 778	-67 307
Maksuvõlgade muutus		6 668	245 460
Garantiireservi muutus		2 097 743	142 015
Sihtfinantseerimise muutus		-782 627	-338 143
Sihtotstarbelised fondid		-3 551	-490 602
Rahavoog äritegevusest kokku		4 038 664	20 276 265
Rahavoog investeringutest			
Põhivara soetamine	8	-16 303	-750 832
Antud laenu muutus		-96 077 585	-175 931 879
Deposiitide muutus	3	15 005 778	14 980 440
Investeeringud väärtpaberitesse	4	19 219 390	112 924 241
Rahavoog investeringutest kokku		-61 868 720	-48 778 030
Rahavoog finantseerimisest			
Võetud laenud	9	31 293 280	0
Hoiu-laenuühistu deposiidi lõpetamine	9	-2 750 000	0
Võlakirjade emissioon	9	40 000 000	0
Rahavoog finantseerimisest kokku		68 543 280	0
Rahavoog kokku		10 713 224	-28 501 765
Raha majandusaasta algul		13 072 006	41 573 771
Raha majandusaasta lõpus		23 785 230	13 072 006

Juhatus liikmed:

Aiikigastatud identifitseerimiseks:

Deloitte & Touche

28 -04- 2004

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

	Sihtasutuse kapital	Eelmiste perioodide tulem	Aruande- perioodi tulem	Kokku
	EEK	EEK	EEK	EEK
Saldo 31.12.2001	516 526 197	-887 520	-14 354 659	501 284 018
2001. aasta tulemi suunamine eelmiste perioodid tulemi arvele	0	-14 354 659	14 354 659	0
Aruandeperioodi tulem	0	0	19 726 086	19 726 086
Saldo 31.12.2002	516 526 197	-15 242 179	19 726 086	521 010 104
2002. aasta tulemi suunamine eelmiste perioodid tulemi arvele	0	19 726 086	-19 726 086	0
Aruandeperioodi tulem	0	0	3 805 946	3 805 946
Saldo 31.12.2003	516 526 197	4 483 907	3 805 946	524 816 050

Juhatuse liikmed:

Allkirjastatud identifiitseerimiseks:
Deloitte & Touche

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

28 -04- 2004

LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON

Sihtasutuse asutamisõigusi teostab Põllumajandusministeerium. Sihtasutuse eesmärk on Eesti maapiirkondade majandusliku arengu toetamine soodustavate sihtprogrammide rakendamise kaudu. Sihtasutuse tegevus võimaldab säilitada maapiirkondade tööhõivet ja parandada maaettevõtjate jätkusuutlikust.

Sihtasutus tegutseb finantseerijana, andes krediiti maaettevõtjatele otse ja läbi edasilaenavate institutsioonide, milleks on kommerts pangad ja liisingettevõtted. Sihtasutuse käsutuses olev raha laenatakse edasi sihtotstarbeliselt. Käesoleva aruande koostamise hetkel ei oma Sihtasutus kohustust laenude tagasi maksmisel pankade ja maaettevõtjate poolt maksta need summad tagasi riigieelarvesse.

Sihtasutuse toetab põllumajanduse ja maapiirkondade majanduslikku arengut pikaajaliste laenude ja finantsliisingu tagamise ning krediteerimist soodustavate sihtprogrammide rakendamise kaudu.

Maaelu Edendamise Sihtasutus ühendas vastavalt 12. juunil 2001 sõlmitud ühinemislepingule endaga Sihtasutuse Põllumajanduse ja Maaelu Krediteerimise Fond. Bilansside ühendamise toimus poolingmeetodil: ühinenud sihtasutuste bilansid ühendati kõigi bilansikirjete liitmise teel, mille tulemusena vastastikused nõuded ja kohustused kustusid.

LISA 2. KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

2003. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes heast raamatupidamistavast. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses, Vabariigi Valitsuse ja Rahandusministeeriumi määrustes, mida täiendavad Eesti Vabariigi Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud soovitusel.

Sihtasutus kasutab rahandusministri poolt kinnitatud sihtasutuste tulude ja kulude aruande skeemi.

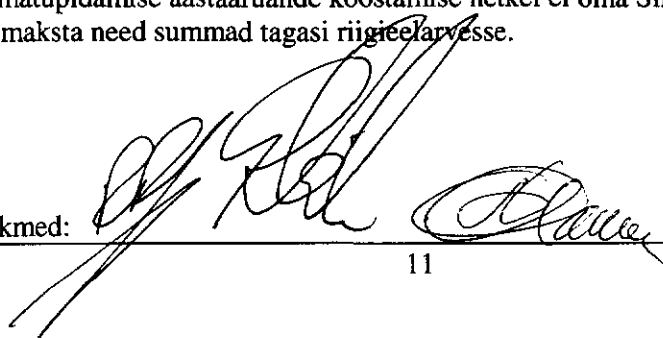
Peamised arvestuspõhimõtted, mida kasutati raamatupidamise aastaaruande koostamisel, on toodud allpool.

Raamatupidamise aastaaruandes toodud näitajad on esitatud Eesti kroonides.

Sihtfinantseerimine

Sihtasutust finantseeritakse riigieelarvest Rahandusministeeriumi kaudu. Nende vahendite arvelt annab Sihtasutus krediiti maaettevõtjatele läbi edasilaenavate institutsioonide, milleks on pangad ja liisingfirmad, annab ise pikaajalisi maaostulaene otse laenusaaajatele ning garanteerib finantsinstitutsioonide vahendusel antud laene 60% ulatuses laenujäägist. Edasilaenavad institutsioonid võtavad vastavalt sõlmitud laenulepingute riski 100%-liselt enda kanda. Raamatupidamise aastaaruande koostamise hetkel ei oma Sihtasutus kohustust laenude laekumisel maksta need summad tagasi riigieelarvesse.

Juhatuse liikmed:

Athkirjastatud identifitseerimiseks:
Deloitte & Touche

28-04-2004

Tulude arvestus

Sihtasutuse tulu koosneb garantiitasudest, intressitulust, mida teenitakse väljastatud laenudelt (sh. edasilaenavatelt finantsinstitutsioonidelt), tähtajalistelt deposiitidelt, võlakirjadelt ja pangakontode saldodelt ning väärtpaberitehingute kasumist. Tulud kajastatakse tekkepõhiselt.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused on seisuga 31. detsember 2003 ümber hinnatud Eesti kroonidesse bilansipäeval kehtinud Eesti Panga välisvaluutakursside alusel. Aruandeperioodil ei ole Sihtasutus välisvaluutatehingutest saanud kasumeid ega kahjumeid.

Finantsvarad ja – kohustused

Finantsvaradeks loetakse raha, aktsiaid ja muid väärtpabereid, viitlaekumisi ning muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantskohustusteks loetakse tasumata arveid, viitvõlgasid, lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi ning emiteeritud võlakirju.

Finantsvarad ja -kohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või -kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või -kohustusega otseselt seotud kulutusi.

Finantsvarad ja -kohustused kajastatakse bilansis hetkel, mil Sihtasutusele läheb üle omandiõigus vastavalt finantsvara või -kohustuse lepingu tingimustele.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid bilansis ja rahavoogude aruandes sisaldavad arveldusarvete saldosisid. Lühiajalisi pangadeposiite käsitletakse ja kajastatakse rahavoogude aruandes lühiajaliste investeeringutena.

Raha ja rahavood

Bilansis kajastatud "Raha ja pangakontod" sisaldavad kassa, pangakontode, pangadeposiitide ja rahaturufondi osakute saldosisid.

Rahavoogude aruandes näidatud raha ekvivalendid on väga likviidsed, riskivabad ja lühiajalised investeeringud, mida saab vahetult realiseerida rahaks.

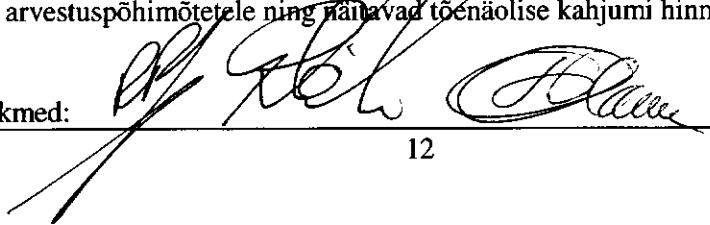
Äritegevuse rahavood on koostatud kasutades kaudset meetodit. Investeermis- ja finantseerimistegevuse rahavood on esitatud aruandeperioodi brutolaekumiste ja -väljamaksetena.

Laenude hindamine

Sihtasutus tegutseb finantseerijana ning pangad ja liisingfirmad omakorda annavad laene lepinguliselt määratletud kriteeriumitele vastavatele klientidele.

Eraldised võimalike laenukahjumite katteks seisuga 31. detsember 2003 ja 2002 on kajastatud vastavalt Eesti raamatupidamise seaduses ja Eesti Raamatupidamise Toimkonna juhendites kehtestatud arvestuspõhimõtetele ning näitavad tõenäolise kahjumi hinnangulist suurust.

Juhatuse liikmed:

Auditustatud identifitseerimiseks:

Deloitte & Touche

Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded koosnevad:

28-04-2004

- üldisest allahindlusest, mis arvestab alljärgnevalt loetletud Sihtasutuse riske:
  - laenude riskikontsentratsioon;
  - iga edasilaenava panga üldine finantsolukord;
  - tagatise väärtus (selle olemasolu korral);
  - meetmed, mida on tarvitusele võetud probleemse kliendi finantsolukorra parandamiseks;
  - bilansipäeva eelne ja järgne turu üldseisund ja sündmused.
- spetsiifilisest allahindlusest Sihtasutuse poolt pankrotistunud pankadele antud laenudele, hoiu-laenuühistutele ja Sihtasutuse poolt otse laenusaaajale antud laenudele.

Allahindluse taseme määramisel on arvestatud olulisi teadaolevaid tegureid, mis mõjutavad laenude tagasisaamist ning tagatise olemasolu korral selle väärtust. Lõplikud kahjumid võivad erineda antud hinnangutest.

Saldod laenudele, mis on väljastatud pankrotistunud AS-i Eesti Maapank ja EVEA Panga AS-i kaudu on bilansis kajastatud eraldi alajaotusena. Sihtasutuse nõuded nimetatud pankade vastu seisuga 31. detsember 2003 on alla hinnatud EVEA Panga AS 70% ulatuses ja AS Eesti Maapank 83 % ulatuses.

Kulu ebatõenäoliselt laekuvate laenusummade allahindlusest kajastatakse perioodi tulude-kulude aruande kirjel "Mitmesugused tegevuskulud". Aruandeperioodil laekunud, kuid eelnevalt allahinnatud laenuõuded ning allahindluse vähendamised kajastatakse samal kulukirjel vastukandena.

Intressi mittekanvad laenud ja turuintressimäärast erineva intressimääraga laenud kajastatakse nõude tekkimisel nüüdisväärtuses kasutades turul kehtivat intressimäära ning nõude nimiväärtuse ja nüüdisväärtuse vahe on amortiseeritud nõude maksmistähtjani jäänud perioodi jooksul. Laenude ümberhindlus nüüdisväärtusesse on kajastatud tulude-kulude aruande kirjel "Finantskulud".

Garanteeritavate laenude riskide hindamine ja garantiikahjumite eraldiste moodustamine

Garantiieraldiste eraldis väljendab tõenäolist kahju, mis võib tuleneda garanteeritava laenu mittetagastamisest, mille tulemusena kuulub garanteeritud ulatuses (maksimaalselt 60% laenusaldost) laen tasumisele Sihtasutuse poolt. Nimetatud kahjude ennetamiseks on moodustatud eraldis.

Garanteeritud laenude hindamisel kasutatakse 5 kategooriat, kus laenude riskitase ulatub korras laenudest kahjumisse kantavate laenudeni. Vastavalt laenu riskitasemele moodustatakse garantiikahjumite eraldised iga laenu kohta individuaalselt alates 10% kuni 100% garanteeritud summalt. Riskikategooriasse paigutamise aluseks on iga garanteeritava laenu analüüs, mille käigus hinnatakse laenu saaja finantsmajanduslikku olukorda ja võimekust tasuda laenu põhiosa ning intressimakseid.

Juhatus liikmed:

Altkirjastatud identifitseerimiseks:
Deloitte & Touche

28.04.2004

Materiaalne põhivara

Põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest põhivara kasutuselevõtuga otseselt seonduvatest väljaminekutest. Põhivara maksumuse piir on 10 000 krooni.

Põhivara kulumit arvestatakse lineaarmetodil, lähtudes vara majanduslikult kasulikust elueast. Kuluminormid on Sihtasutuses kasutusel olevatel põhivara gruppidel alljärgnevad:

- masinad ja seadmed 33-40%;
- kontoriinventar 25-33%;
- kunstiteosed 0%.

Kohustused

Kõik teadaolevad kohustused ja eraldised kajastatakse bilansis, kui nende suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata ning nende realiseerumine on tõenäoline.

Puhkusetasu reserv

Puhkusetasu kulu on kajastatud kohustuse tekkimise perioodil, see tähendab siis, kui töötajal tekib nõudeõigus. Väljateenitud puhkusetasu või selle muutus on tulude ja kulude aruandes kajastatud kuluna ning bilansis arvele võetud lühiajalise kohustusena.

Bilansipäeva järgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnescid bilansipäeva 31. detsember 2003 ja aruande koostamis-päeva vahemikul.

Juhatuse liikmed:

Kirjeldatud identifitseerimiseks:
Deloitte & Touche

28 -04- 2004

LISA 3. TÄHTAJALISED DEPOSIIDID

Seisuga 31. detsember 2003 ja 2002 on Sihtasutuse bilansis kajastatud tähtajalised deposiidid pankades järgmise tähtajalise jaotuvusega:

	31.12.2003	31.12.2002
	EEK	EEK
Kuni 1 kuu	8 632 780	13 538 558
2 kuni 12 kuud	20 000 000	10 100 000
Üle 12 kuu	0	20 000 000
Kokku	28 632 780	43 638 558

Kuni ühe kuu pikkuste deposiitide hulka on arvestatud seisuga 31. detsember 2003 ka üleöödeposiit Hansapangas summas 8 632 780 krooni.

LISA 4. AKTSIAD JA MUUD VÄÄRTPABERID

Seisuga 31. detsember 2002 oli Sihtasutuse bilansis AS Tallinna Äripanga 2000 võlakirja soetusväärtusega 19 219 390 krooni tootlusega 4,45% aastas ja lunastamistähtajaga 18. märts 2003.

Seisuga 31. detsember 2003 Sihtasutusel aktsiaid ega muid väärtpabereid ei ole.

LISA 5. ANTUD LAENUD

Seisuga 31. detsember 2003 ja 2002 jagunevad antud laenud nominaalväärtuses alljärgnevalt:

	31.12.2003	31.12.2002
	EEK	EEK
Laenud finantseerimisasutuste vahendusel	470 994 867	389 528 094
Otselaenud Sihtasutusest	147 423 585	127 315 295
Laenud pankrotistunud pankadele	101 053 410	101 062 073
Kokku	719 471 862	617 905 462

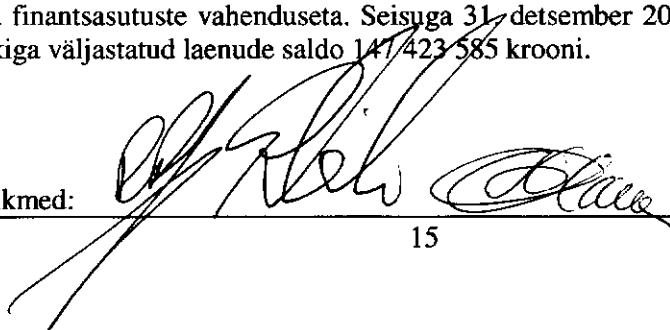
Vastavalt 1. jaanuaril 2003 kehtima hakanud Eesti raamatupidamise seadusele ja Raamatupidamise Toimkonna juhendile (RTJ) nr. 3 on Sihtasutus intressi mittekanvdav laenud ja turuintressimäärast erineva intressimääraga laenud ümber hinnanud nüüdisväärtusesse.

Nüüdisväärtuse amortisatsiooni suurus on kajastatud tulude ja kulude aruandes finantskuluna summas 5 488 815 krooni. Edasine nõuete nominaalväärtuse ja nüüdisväärtuse amortisatsioon kajastatakse tulude ja kulude aruandes real "Finantskulud".

Edasilaenavad institutsioonid võtavad tavaliselt krediidiriski 100%-lt enda kanda. Sihtasutuse risk on piiratud laenude tagamiseks antavate garantiidega, mille suuruse otsustab Sihtasutuse nõukogu.

Sihtasutuse nõukogu poolt kinnitatud krediteerimisreeglid võimaldavad väljastada laene ka krediidi- ja finantsasutuste vahendusega. Seisuga 31. detsember 2003 moodustas Sihtasutuse krediidiriskiga väljastatud laenude saldo 147 423 585 krooni.

Juhatusel liikmed:

Allkirjastatud identifitseerimiseks:
Deloitte & Touche

Seisuga 31. detsember 2003 ja 2002 jagunevad antud laenude nominaalväärtuste tagasimaksed tähtaegade lõikes alljärgnevalt:

	31.12.2003	31.12.2002
	EEK	EEK
Laenud tähtajaga kuni 1 aasta	167 036 458	161 760 178
Laenud tähtajaga 1 kuni 5 aastat	335 068 316	260 725 792
Laenud tähtajaga üle 5 aasta	116 313 678	94 357 419
Laenud pankrotistunud pankadele	101 053 410	101 062 073
Kokku	719 471 862	617 905 462

Seisuga 31. detsember 2003 ja 2002 on Sihtasutuse poolt pankrotistunud pankadele antud laenude saldod alljärgnevad:

	31.12.2003	31.12.2002
	EEK	EEK
AS Eesti Maapank	90 285 230	90 293 893
s.h. allutatud laen	25 000 000	25 000 000
EVEA Panga AS	10 768 180	10 768 180
Kokku	101 053 410	101 062 073

▪ AS Eesti Maapank

17. septembril 1998 esitati nõue AS-i Eesti Maapank vastu summas 144 320 537 krooni, mis sisaldas nõudeid laenude põhisumma osas summas 115 960 998 krooni, allutatud laenu osas summas 25 000 000 krooni ja bilansis kajastamata intressi- ning viivisnõudeid. Seisuga 31. detsember 2001 on nõue allutatud laenu osas summas 25 000 000 krooni seatud kuuendale järjekohale.

Seisuga 31. detsember 2002 on AS Eesti Maapanga nõudele lisatud 2002. aastal pankrotistunud panga tütarettevõtte AS Pantliis võlanõue summas 218 157 krooni. Pankrotiprotsessi käigus on Sihtasutuse arvelduskontole laekunud 2003. aastal 8 663 krooni.

Vastavalt 2003. aasta detsembris kinnitatud jaotuskavale makstakse Sihtasutusele AS-i Eesti Maapank pankrotist välja summa 15 049 468 krooni. Väljamakstava summa võrra on vähendatud AS Eesti Maapank vastu esitatud nõude allahindlust. Aruande koostamise päevaks 26. märtsiks 2004 on summa laekunud.

▪ EVEA Panga AS

18. veebruaril 1999 esitati nõue EVEA Panga AS-i vastu summas 32 653 374 krooni, mis sisaldas nõudeid laenude põhisumma osas summas 31 992 873 krooni ja bilansis kajastamata intressi- ning viivisnõudeid. Seisuga 31. detsember 2002 oli nõue summas 21 224 693 krooni ehk 66% kogunõudest laekunud Sihtasutuse arvelduskontole.

2002. aastal laekus EVEA Panga AS-i nõudest 5 540 428 krooni, millest 4 898 006 krooni oli laenu nõude eest (kajastati aruandeaasta bilansis laenu portfelli vähendusena) ja 642 422 krooni moodustasid muud nõuded (kajastatud tulude ja kulude aruandes real "Mitmesugused tegevuskulud" vastupidise kandena).

Vastavalt 2003. aasta detsembris kinnitatud jaotuskavale makstakse sihtasutusele EVEA Panga AS pankrotist välja summa 3 308 577 krooni. Väljamakstava summa võrra on vähendatud EVEA Panga AS vastu esitatud nõude allahindlust. Aruande koostamise päevaks 26. märtsiks 2004 on summa laekunud.

Juhatus liikmed:

Allkirjastatud identifitseerimiseks:
Deloitte & Touche

SISSE TULNUD

Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamise hetkel puuduvad andmed ülejäänud nõuete rahuldamise tähtaja kohta.

28-04-2004

LISA 6. EBATÕENÄOLISELT LAEKUVAD NÕUDED

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kujunemine aastatel 2003 ja 2002 on esitatud alljärgnevalt:

	Spetsiifiline allahindlus EEK	Üldine allahindlus EEK	Kokku EEK
Saldo seisuga 31.12.2001	105 960 081	9 614 848	115 574 929
Suurendamine	4 186 363	0	4 186 363
Vähendamine	0	-3 870 152	-3 870 152
Saldo seisuga 31.12.2002	110 146 444	5 744 696	115 891 140
Suurendamine	14 784 710	1 070 520	15 855 230
Vähendamine (pankrotistunud pankadele antud laenudelt)	-18 366 708	0	-18 366 708
Saldo seisuga 31.12.2003	106 564 446	6 815 216	113 379 662

Üldine laenude allahindlus on moodustatud selliste laenujääkide katmiseks, mille osas spetsiifilist laenude allahindlust pole moodustatud. See sisaldab ka allahindlust, mis on moodustatud edasilaenavate pankade (allahindluse määr 1-3%) ja Sihtasutuse riskiga kohustuste võimaliku mittetäitmise puhuks.

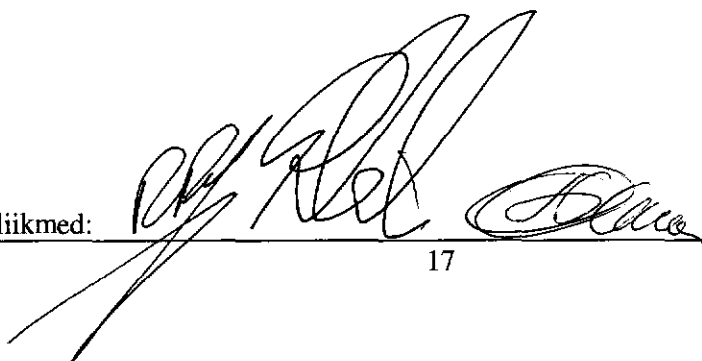
Spetsiifiline laenude allahindlus on moodustatud laenujääkide katmiseks laenudele pankrotistunud pankades, hoiu-laenuühistutes ja Sihtasutuse otselaenudele. Lisaks sisaldab see allahindlust nõuete potentsiaalse mitterahuldamise puhuks pankrotiprotsessi käigus. Laenud pankrotistunud pankades on alla hinnatud EVEA Panga AS-i puhul 70% ulatuses ja AS-is Eesti Maapank puhul 83% ulatuses.

LISA 7. MUUD NÕUDED JA ETTEMAKSED

Seisuga 31. detsember 2003 ja 2002 koosnevad muud nõuded ja ettemaksed alljärgnevalt:

	31.12.2003 EEK	31.12.2002 EEK
Tekkepõhised intressid laenudelt ja deposiididelt	709 447	1 894 757
Garantiitasude nõuded	674 588	710 355
Muud nõuded ja ettemaksed	594 610	117 724
Kokku	1 978 645	2 722 836

Juhatus liikmed:

Allkirjastatud identifitseerimiseks:
Deleits & Touche

28.04.2004

LISA 8. MATERIAALNE PÕHIVARA

Materiaalse põhivara liikumise aruanne 2003. ja 2002. aastal on alljärgnev

	Masina- ja seadmed EEK	Inventar ja sisustus EEK	Kokku EEK
Soetusmaksumus			
31.12.2002	789 956	410 538	1 200 494
Soetatud 2003	16 303	0	16 303
31.12.2003	806 259	410 538	1 216 797
Akumuleeritud kulum			
31.12.2002	-402 038	-171 543	-573 581
Aruandeaasta kulum	-215 588	-61 615	-277 203
31.12.2003	-617 626	-233 158	-850 784
Jääkmaksumus			
31.12.2002	387 918	238 995	626 913
31.12.2003	188 633	177 380	366 013

LISA 9. VÕLAKOHUSTUSED

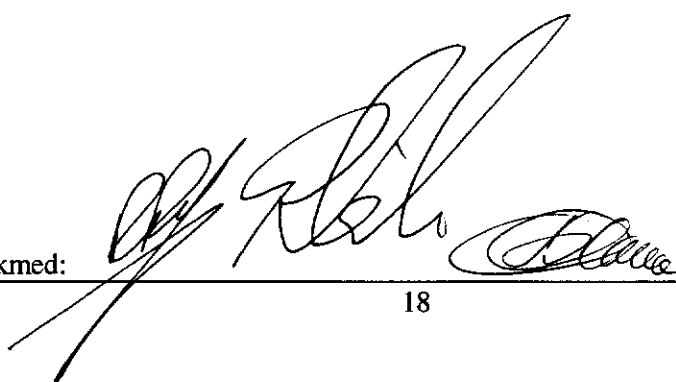
Seisuga 31. detsember 2003 ja 2002 on võlakohustuste saldod alljärgnevad:

	31.12.2003 EEK	31.12.2002 EEK
Tagatiseta pangalaen Vereinsbank Riga-lt	55 293 280	24 000 000
Hoiu-Laenuühistute hoius	0	2 750 000
Võlakirjad	40 000 000	0
Kokku	95 293 280	26 750 000

Sihtasutus sõlmis 25. jaanuaril 1999 tagatiseta laenulepingu Vereinsbank Riga-ga (intressimääraga 2%+kolme kuu keskmine EURIBOR aastas) summas 80 000 000 krooni esialgse tagasimaksmise tähtajaga 24. jaanuaril 2000.

Antud laenulepingut on järgnevatel aastatel pikendatud 24 000 000 krooni ulatuses ühe aasta võrra. Laenu tähtaeg on 21. jaanuar 2004 ja intressimäär 3 kuu EURIBOR pluss 1,5% aastas. Aruande koostamispäeva 26. märts 2004 seisuga on laenulepingust tulenevad kohustused täidetud ja laenuleping lõpetatud.

Juhatus liikmed:

Affirmasitad identifitseerimiseks:
Deleto & Torche

28-04-2004

Sihtasutus sõlmis 19. juunil 2003 tagatiseta laenulepingu Vereinsbank Riga-ga summas 31 293 280 krooni (2 miljonit eurot) intressimääraga 3 kuu EURIBOR pluss 1,5% aastas tagasimaksmise tähtajaga 18. juuni 2004. Laenulepingust tulenevalt maksis Sihtasutus 2003. aastal intresse summas 1 561 593 krooni.

Hoiu-laenuühistute hoiuse puhul on tegemist Hoiuste Tagamise Fondi deposiidiga, mille intressimäär 2002. aasta jaanuarist kuni augustini oli 4,65% aastas ja alates 2002. aasta augustist 4,45% aastas. Sihtasutus lõpetas hoiuselepingu 11. detsembril 2003 ja maksis 2003. aastal intresse summas 112 010 krooni.

Sihtasutus emiteeris 3. novembril 2003 võlakirju kogumahuks 40 000 000 krooni lunastamistähtajaga 2. november 2004. Võlakirjade kogus oli 4 000 ja hind 97 335 krooni võlakirja kohta. Emiteeritud võlakirjade tootluseks kujunes 2,7% ja nad on registreeritud Eesti Väärtpaberite Keskkongis. Võlakirjade soetusmaksumus on bilansis kajastatud nominaalväärtuses ja Sihtasutuse kulu võlakirjadele tulude ja kulude aruandes finantskuluna summas 1 065 840 krooni.

LISA 10. MAKSUVÕLGNEVUSED

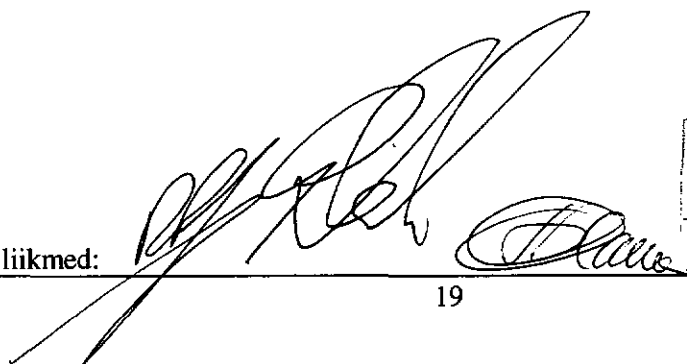
Sihtasutuse maksukohustused seisuga 31. detsember 2003 ja 2002 jagunevad alljärgnevalt:

	31.12.2003	31.12.2002
	EEK	EEK
Üksikisiku tulumaks	102 965	100 650
Rendi tulumaks	5 973	6 675
Sotsiaalmaks	135 959	131 949
Töötuskindlustusmaks	3 771	3 733
Pensionikindlustusmaks	3 460	2 063
Maksuintressid	0	390
Maksuvõlad kokku	252 128	245 460

LISA 11. GARANTIIRESERV

	31.12.2003	31.12.2002
	EEK	EEK
Reserv aruandeperioodi algul	29 034 340	28 892 325
Väljamakse reservist	-4 483 196	-1 274 999
Reservi suurendamine	6 580 939	1 417 014
Reserv aruandeperioodi lõpul	29 526 629	29 034 340

Juhatus liikmed:

Alikirjastatud identifitseerimiseks:

Deloitte & Touche

28-04-2004

LISA 12. SIHTFINANTSEERIMINE

1999. aastal eraldati riigieelarvest sihtfinantseerimisena 3 150 000 krooni piima- ja lihatootjate faktooringlepingute tagamiseks antud garantiide tasudeks. 2003. aastal moodustasid nimetatud lepingute tagatisena väljamakstav garantiitasu 782 627 krooni. Sihtfinantseerimise jääk seisuga 31. detsember 2003 moodustab 708 571 krooni ning on kajastatud bilansi passivakirjel "Sihtfinantseerimine".

LISA 13. SIHTOTSTARBELISED FONDID JA RESERVID

Seisuga 31. detsember 2003 ja 2002 on Sihtasutuse bilansis kajastatud alljärgnevad sihtotstarbelised fondid:

	31.12.2003	31.12.2002
	EEK	EEK
Intressitoetuste sihitised	2 522 038	2 525 589
Kokku	2 522 038	2 525 589

Vastavalt Sihtasutuse nõukogu otsusele 14. november 2003 kompenseeritakse intressitoetuse reservi arvelt alla 3,5% aastase intressimääraga väljastatud laenude intressitulu vahe kuni 3,5%-ni. Kompenseerimisele kuuluvad laenud mida väljastatakse alates 2004. aastast.

LISA 14. SIHTASUTUSE KAPITAL

Sihtasutuse kapital koosneb riigieelarvelistest eraldistest ja Euroopa Liidu Tasakaalustava Fondi (*Use of the Counterpart Funds*) sihtotstarbelisest eraldisest. Seisuga 31. detsember 2003 ja 2002 on Sihtasutuse kapital 516 526 197 krooni. Aruandeperioodil Sihtasutuse kapitali suurendatud ega vähendatud ei ole.

LISA 15. FINANTSTULUD

Intressitulu koosneb edasilaenavatelt pankadelt saadavatest intressidest ning pangakontodelt ja deposiitidelt teenitavatest intressidest. Intressimäär edasilaenavatele pankadele on 3,5% aastas ning seda korrigeeritakse vastavalt nõukogu otsusele.

Sihtasutuse intressitulu koosneb 2003. ja 2002. aastal alljärgnevast:

	2003	2002
	EEK	EEK
Intressid laenudelt	24 130 058	19 732 489
Intressid hoiustelt ja deposiitidelt	1 383 731	2 537 279
Intressid lühiajalistelt investeringutelt	775 852	5 432 850
Kokku	26 289 641	27 702 618

Juhatusel liikmed:

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

Deloitte & Touche

LISA 16. FINANTSKULUD

28-04-2004

Sihtasutuse finantskulu koosneb intressikulust laenudele ja võlakirjadele ning intressi mittekanvate laenude ümberhindlusest nüüdisväärtusesse. Sihtasutuse finantskulu koosneb 2003. ja 2002. aastal alljärgnevast:

	2003 EEK	2002 EEK
Intressikulu laenudelt	1 930 650	1 516 671
Intressikulu võlakirjadelt	1 065 840	0
Laenude ümberhindlus nüüdisväärtusesse	5 488 815	0
Kokku	8 485 305	1 516 671

LISA 17. MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD

Sihtasutuse tegevuskulud koosnesid 2003. ja 2002. aastal alljärgnevast:

	2003 EEK	2002 EEK
Laenude allahindlus, neto (vt. Lisa 6)	- 2 511 478	316 211
Garantiireservi kulu (vt. Lisa 11)	6 580 939	1 417 014
Sihitised Eesti Põllumajandus- ja Kaubanduskojale	4 714 744	0
Muud tegevuskulud	1 957 512	1 130 389
Kokku	10 741 717	2 863 614

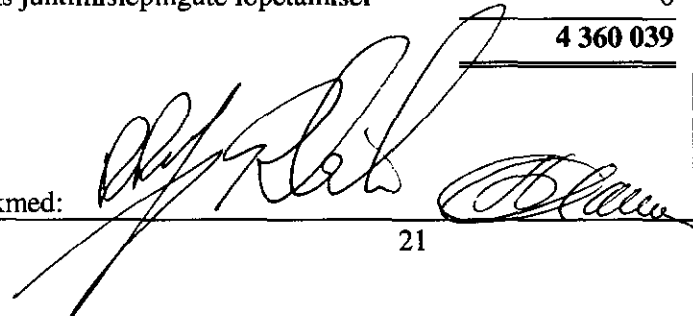
Sihitisi MTÜ-le Eesti Põllumajandus- ja Kaubanduskojale teostati vastavalt Põllu- ja maamajandusliku informatsioonilevi koordineerimise lepingule nr. 469, mis on sõlmitud Põllumajandusministeeriumi, MES-i ning MTÜ Eesti Põllumajandus- ja Kaubanduskoja vahel 20. detsembril 2002. Lepingu eesmärgiks on maamajandusliku teabevisüsteemi arendamine ja põllumajanduserialade õppuritele stipendiumite maksmine.

LISA 18. PERSONALIKULU

Sihtasutuse tööjõukulud koosnesid 2003. ja 2002. aastal alljärgnevast:

	2003 EEK	2002 EEK
Põhi- ja lepingulised töötajad	2 693 850	2 449 214
Juhtimislepingute lõpetamise tasu	0	1 073 798
Sihtasutuse nõukogu tasud	579 191	531 258
Sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaks	1 086 998	985 955
Sotsiaalmaks juhtimislepingute lõpetamisel	0	364 633
Kokku	4 360 039	5 404 858

Juhatusel liikmed:

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

Deloitte & Touche

LISA 19. KASUTUSRENT

28.04.2004

2003. aastal on Sihtasutus tasunud kasutusrendi makseid kontoriruumide eest kokku summas 489 600 krooni ja autode renti summas 189 718 krooni.

2004. aastal on Sihtasutuse eeldatavad kasutusrendi maksed kontoriruumide eest 489 600 krooni ja autode renti eest 259 464 krooni.

Autode rendilepingud on tähtajalised kestusega 12 kuud. Kontoriruumide rendileping kehtib kuni 10. detsembrini 2006.

LISA 20. BILANSIVÄLISED VARAD

Põllumajanduse Ameerika Välisabi Fond loovutas 29. augustil 1997. aastal Maaelu Edendamise Sihtasutusele (endise nimega Laenude Tagamise Sihtasutus) nõude AS Eesti Maapank vastu summas 29 705 000 krooni. Seoses AS-i Eesti Maapank pankrotiga ei ole nõuet Sihtasutuse bilansiliste varade hulka arvestatud. Nimetatud nõudega seonduvalt on Sihtasutusel kohtuvaidlused. Summa laekumisel võetakse see arvele Sihtasutuse sihtkapitalina.

LISA 21. BILANSIVÄLISED KOHUSTUSED

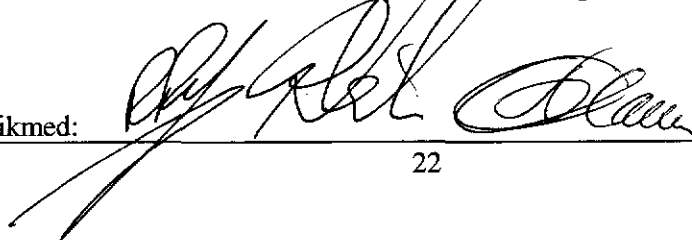
Sihtasutus on andnud krediidi- ja finantseerimisasutuste poolt välja antud laenudele tagatise, mille suuruse on määranud Sihtasutuse nõukogu.

Seisuga 31. detsember 2003 ja 2002 on Sihtasutuse kohustuste jääkväärtus vastavalt 387 210 117 krooni ja 341 346 404 krooni, millest Sihtasutuse risk moodustab vastavalt 177 135 856 krooni ehk 46% ning 155 230 343 krooni ehk 45%.

	Garantiide jääkväärtus 31.12.2003 EEK	Garantiide jääkväärtus 31.12.2002 EEK
Eesti Ühispank AS	49 046 255	50 472 367
Ühisliisingu AS	14 439 470	10 859 348
Hansapank AS	60 929 083	53 528 598
Sampo Pank AS	9 261 295	15 475 863
Evea Pank AS (pankrotis)	0	21 000
Hansa Liising Eesti AS	27 572 341	15 706 513
Sampo Liising AS	587 659	721 464
Krediidi ja Ekspordi Garanteerimise SA	200 006	708 904
Tallinna Äripanga AS	8 734 785	2 217 294
Eesti Krediidipank AS	6 364 962	5 518 992
Kokku	177 135 856	155 230 343

Sihtasutuse bilansiväliseks kohustuseks on ka TBB Liisingu AS-le väljastatud käendus summas 1 500 000 krooni, mis amortiseerub vastavalt laenuportfelli vähenemisele.

Juhatus liikmed:

Allkirjastatud identitseerimiseks:

De

Deleüte & Touche

LISA 22. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA

28.04.2004

Seotud osapooltega 2003. aastal toimunud tehingud on kajastatud järgnevalt:

Tehingu pool (äriühing)	tehing	Saldo	seotus sihtasutusega
		31.12.2003 EEK	
AS Eesti Viljasalv	laen	7 000 000	riigiettevõtte
Kehtna hoiu-laenu ühistu	laen	4 350 000	Sihtasutuse juhatuse liige
Raplamaa Tootjate OÜ	tagatis	6 600 000	Sihtasutuse nõukogu liige
Otepää Piimaühistu	tagatis	60 000	Sihtasutuse nõukogu liige

Kõik ülalmärgitud tehingud on toimunud tavatingimustel.

Juhatuse liikmed:

Allkirjastatud identitseerimiseks:

Deloitte & Touche

28-04-2004

**Deloitte
& Touche**

AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS

Maaelu Edendamise Sihtasutuse Nõukogule:

Oleme auditeerinud Maaelu Edendamise Sihtasutuse (edaspidi "Sihtasutus") 31. detsembril 2003 lõppenud majandusaasta kohta koostatud raamatupidamise aastaaruannet. Selle aruande õigsuse eest vastutab Sihtasutuse juhatus. Meie vastutame arvamuse eest, mida avaldame raamatupidamise aastaaruande kohta meie auditi põhjal. Sihtasutuse raamatupidamise aastaaruanne seisuga 31. detsember 2002 on auditeeritud teiste audiitorite poolt, kelle märkusteta järelendusotsus on väljastatud 8. aprill 2003.

Meie audit on läbi viidud vastavalt Eesti Auditeerimiseeskirjale. Nimetatud eeskirja kohaselt planeerime ja viime auditi läbi saamaks piisavat kinnitust asjaolule, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi vigu ning valeandmeid. Audit hõlmab tõendusmaterjalide, millel põhinevad raamatupidamise aastaaruandes esitatud näitajad, väljavõtetist kontrolli. Audit hõlmab ka hinnangu andmist kasutatud arvestuspõhimõtetele ja juhtkonna poolt tehtud olulisematele raamatupidamislikele hinnangutele ning seisukoha võtmist raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi suhtes. Usume, et meie poolt läbiviidud audit annab piisava aluse arvamuse avaldamiseks.

Oleme seisukohal, et raamatupidamise aastaaruanne kajastab olulises osas õigesti ja õiglaselt Sihtasutuse finantsolukorda seisuga 31. detsember 2003, aruandeaasta majandustulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti raamatupidamise seadusega ja Raamatupidamise Toimkonna juhenditega.

Veiko Hintsov
Vannutatud audiitor
29. märts 2004

Deloitte & Touche

AS Deloitte & Touche Audit

JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD

Sihtasutuse nõukogu on juhatuse poolt esitatud majandusaasta 28.04.2004 aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, ning audiitori järeldusotsuse, läbi vaadanud ja heaks kiitnud. Majandusaasta aruandele on alla kirjutanud kõik juhatuse ja nõukogu liikmed.

Nimi ja ametinimetus

Allkiri

Kuupäev

Raul Rosenberg
Juhatuse esimees

26.03.2004.a.

Rain Vändre
Juhatuse liige

26.03.2004.a.

Tõnis Blank
Juhatuse liige

26.03.2004.a.

Jaan Õunapuu
Nõukogu esimees

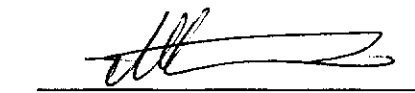
14.04.04

Ants Noot
Nõukogu liige

Et aruanne, teguruaruanne ja kogu
nõukogu heaks, sest ei ole võimalik hinnata
Mees HES aruande tähtsust ja tegurust tõhusust. 21.04.04

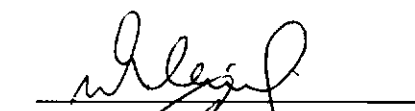
M. M. Lõhm

Aare Järvan
Nõukogu liige

19.04.04

Aivar Õun
Nõukogu liige

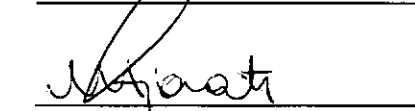
14.04.04.a

Andres Varik
Nõukogu liige

19.04.04

Leino Mägi
Nõukogu liige

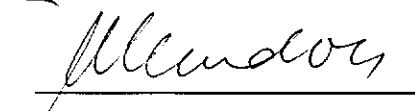
14.04.04.a

Madis Ajaots
Nõukogu liige

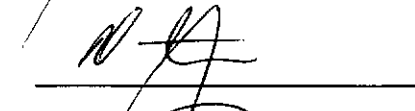
19.04.04.

Rein Aidma
Nõukogu liige

19.04.04

Rein Randver
Nõukogu liige

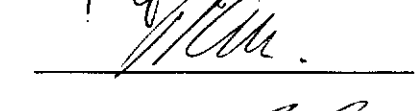
19.04.04

Tiina Oraste
Nõukogu liige

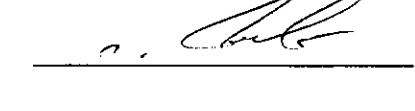
14.04.04.a.

Tiit Niilo
Nõukogu liige

14.04.04.a.

Toomas Varek
Nõukogu liige

14.04.04.

Viktor Sartakov
Nõukogu liige

Juhatuse liikmed: